

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 4Csp/25/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7820201269
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Farkašovská
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2021:7820201269.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava sudkyňou JUDr. Ivetou Farkašovskou, v spore žalobcu Š. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom L. XXX, XXX XX O., zast. Sidor a partneri, s.r.o. so sídlom v Hlohovci, Železničná 4/A, IČO: 52 635 970, proti žalovanému POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom v Bratislave - Staré Mesto, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zast. JUDr. Katarína Hegedúšová, advokát so sídlom v Bratislave, Majerníkova 3/A, o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 700,00 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 700,- Eur, v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobcovi p r i z n á v a plnú náhradu trov konania proti žalovanému s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podanou žalobou žiadal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu primerané finančné zadostučinenie vo výške 700,- Eur a uhradiť trovy konania. Žalobca uzatvoril dňa 07.10.2011 so žalovaným spotrebiteľskú zmluvu č. XXXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi spotrebiteľský úver. Zmluva sa na podnet žalobcu stala predmetom súdneho prieskumu v konaní pred Okresným súdom Rožňava pod sp. zn.: 6Csp/81/2017, konkrétne v otázke prítomnosti podstatných náležitostí v zmysle § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. (ďalej len „ZSÚ“) v Zmluve. V označenom konaní bolo súdom zistené, že v Zmluve absentujú obligatórne náležitosti predpísané ZSÚ pre zmluvu o spotrebiteľskom úvere. V dôsledku uvedeného súd prejudiciálne s aplikáciou ustanovenia § 11 ZSU určil Zmluvu, resp. úver z nej vyplývajúci ako bezúročný a bez poplatkov so súčasným uložením povinnosti žalovanému, vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie takto vzniknuté. V danom prípade už teda nemôže byť sporné, že žalovaný porušil práva žalobcu (porušenie bolo právoplatne Krajským súdom potvrdené) ani to, že žalobca bol úspešný v uplatnení svojich práv. Dôvodnosť žaloby vo veci samej je teda daná tým, že žalobca splnil jediný kvalifikačný znak pre priznanie primeraného finančného zadostučinenia - úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti v zmysle hypotézy právnej normy § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z.(ďalej len “ZoOS”). Uvedené bolo napokon opakovane potvrdené rozhodovacou praxou všeobecných súdov SR, predovšetkým Najvyššieho súdu SR. (napr. Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015, rovnako aj Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dna 30.01.2019, sp. zn. 6Cdo/127/2017). Priznaná výška primeraného zadostučinenia by mala byť primeraná závažnosti (podstate, intenzite, trvalosti, šírke a oblasti negatívneho dopadu, možnostiam eliminácie dôsledkov a pod.) a mala by zohľadňovať okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva tak na strane toho, do chránených práv koho bolo zasiahnuté, ako aj na strane toho, kto do týchto práv zasiahol. V spojení s uvedeným, má žalobca má za to, že pokiaľ ide o ustálenie výšky súdom priznaného primeraného zadostučinenia je teda potrebné prihliadnuť na to, že: - Žalobca musel vyhľadať právne poradenstvo, iniciovať spor (aby chránil svoje majetkové práva) proti žalovanému, ktorý ako podnikateľ

v oblasti poskytovania úverov postupoval v rozpore so zákonom; - Žalobca sa ako spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ - žalovaný sa konania, ktorého sa dopustil voči žalobcovi, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite; - Žalovaný dňa 18.03.2013 žiadal zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie zrážok zo mzdy v zmysle uzavretej Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 07.11.2011, pričom výšku dlžnej sumy vyčíslil sumou 4.241,07 Eur - Zo strany žalovaného došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré bolo bez ďalšieho spôsobilé prívodiť (a i prívodilo) ujmu spotrebiteľovi spočívajúcu v nezákonnom preplatení spotrebiteľského úveru a teda k strate finančných prostriedkov žalobcu; - Žalovaný sa dopustil konania v rozpore so zákonom a vopred naformuloval zmluvné podmienky tak, že nespĺňali zákonné náležitosti; pritom ide o produkt žalovaného predkladaný spotrebiteľom len na podpis v stovkách prípadov; - Žalobca mal snahu zabrániť vzniku sporu a kontaktoval žalovaného zaslaním predsporovej výzvy o vydanie bezdôvodného obohatenia s cieľom vec mimosúdne vyriešiť. Žalovaný však ostal pasívny; - Žalobca mal snahu zabrániť vzniku sporu a kontaktoval žalovaného zaslaním predsporovej výzvy o mimosúdne riešenie nesporného nároku na primerané zadostučinenie, opäť s cieľom zabrániť súdnemu sporu. Žalovaný však ostal opäť pasívny; - Je pritom známe, čo vyplýva z bohatej a dlhodobej rozhodovacej činnosti slovenských súdov, že sa nejedná o ojedinelé porušenie spotrebiteľských práv zo strany žalovaného a musí byť nastolená určitá prevencia vo vzťahu k porušovateľovi spotrebiteľských práv. - Nekalé konanie žalovanej obchodnej spoločnosti pri poskytovaní pôžičiek a snaha pri pôžičkách nenavodzovať korektné vzťahy, ale presadzovať ekonomickú silu veriteľa a zneužiť postavenie odkázaného dlžníka, nemôže byť akceptované z dôvodu, že takým konaním dochádza k poškodeniu práv spotrebiteľa, čo v konečnom dôsledku musí byť reparované a ZoOS to aj umožňuje. - NS SR v rámci svojej rozhodovacej praxe opakovane potvrdil, že ochrana spotrebiteľa je predmetom verejného záujmu a je nevyhnutná pre zvýšenie životnej úrovne a kvality života občanov (napríklad rozhodnutia NS SR z dňa 18.02.2015, sp. zn. 6ECdo 147/2014, NS SR z dňa 19.09.2013, sp. zn. 1MCdo/9/2012, NS SR z dňa 16.01.2013 sp.zn.6MCdo/9/2012 a mnohé ďalšie). Vzhľadom na vyššie uvedené kritéria má žalobca za to, že suma vo výške 700 EUR splní všetky funkcie primeraného finančného zadostučinenia a teda, že bude mať dostatočný satisfakčný charakter pre žalobcu, dostatočný sankčný charakter voči žalovanému v zmysle individuálnej ale aj generálnej prevencie a bude zároveň odmenou pre žalobcu, že sa nekalému konaniu žalovaného nepodrobil, ale napriek nepochybne svojej slabšej ekonomickej a právnej situácii, ako si mohol zabezpečiť žalovaný, sa pustil do sporu s ním.

2. Súd vydal v konaní platobný rozkaz č.k. 4Csp/25/2020 - 34 zo dňa 29.04. 2020, ktorým zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 700,- Eur a trovy konania.

3. Žalovaný podal proti platobnému rozkazu odpor, v ktorom uviedol, že predmetné rozhodnutie súdu, ktoré uvádza žalobca, má dostatočný sankčný charakter v zmysle individuálnej a generálnej prevencie. Žalovaný považuje vzhľadom na okolnosti prejednávaneho prípadu prípadne priznanú náhradu finančného zadostučinenia za neprímerane prísnu a založenú na svojoľnom a arbitrárnom výklade práva. Priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Porušenie práva by nebolo možné napraviť inak napríklad v tom prípade, ak by Žalobcovo právo na vydanie bezdôvodného obohatenia bolo premičané. Cieľom primeraného finančného zadostučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany nie len jeho deklaráciu. Žalobca má za to, že opätovné sankcionovanie by bolo vzhľadom na prechádzajúce konanie neprímerane prísne. Žalovaný je ďalej toho názoru, že Žalobcovi žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie primeraného finančného zadostučinenia nevznikla a preto jeho priznanie by malo za následok spôsobenie hrubej nerovnováhy medzi právami a povinnosťami veriteľa a spotrebiteľa, a to bez akéhokoľvek právneho dôvodu. Primerané finančné zadostučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu vyjadrenú v rôznych formách. Primerané finančné zadostučinenie predstavuje peňažnú protihodnotu nemajetkovej ujmy, no nepredstavuje náhradu za uplatnené finančné plnenie alebo prípadnú náhradu škody. Priznanie požadovaných finančných prostriedkov by prichádzalo do úvahy v tých prípadoch, keď porušenie práva už nie je možné napraviť inak. Žalobca bol vo svojich konaniach úspešný, a preto už raz došlo k náprave porušeného práva. Za spornú považuje Žalovaný aj výšku požadovanej náhrady finančného zadostučinenia. Žalobca nijako relevantne neodôvodnil výšku požadovaného finančného zadostučinenia (odhadom určené), ktoré určite nie je primerané a čo teda považuje za primeranosť. Všetky vyššie uvedené predpoklady

priznania finančného zadosťučinenia musia byť naplnené kumulatívne, t. j. nepostačuje naplnenie len niektorých z nich, ale musia byť naplnené všetky súčasne. Vágnosť pojmu „primeranosť“ umožňuje subjektívny výklad a v praxi spôsobuje aplikačné problémy. V zákone nie je bližšie konkretizované, podľa akých kritérií sa má posudzovať, či je priznanie finančného zadosťučinenia primerané. Účelom predmetného ustanovenia je často deklarovaná generálna prevencia, ponímaná najčastejšie ako prostriedok zamedzenia zneužívania silnejšieho postavenia dodávateľa v spotrebiteľskom právnom vzťahu. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia však nemá a nesmie slúžiť ako prostriedok ospravedlňujúci ľahostajnosť spotrebiteľa, ktorý vstupuje do právneho vzťahu s dodávateľom bez toho, aby sa sám zaujímal o svoje povinnosti plynúce mu z existujúceho záväzkovo - právneho vzťahu. Dodávateľ spotrebiteľa (v danom prípade Žalovaný Žalobcu) nijakým spôsobom nenútil vstúpiť do záväzkovo - právneho vzťahu a vo väčšine prípadov mu umožní sa so zmluvnými dojednaniami oboznámiť. Skutočnosť, že spotrebiteľ (Žalobca) neprejavuje absolútne žiaden záujem oboznámiť sa so zmluvnými ustanoveniami a pochopiť ich obsah nemôže byť automaticky na ujmu dodávateľa. Primerané finančné zadosťučinenie ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry nesleduje reparačnú funkciu, tak ako je to v prípade náhrady škody. Žalobca považuje finančné zadosťučinenie, uplatnené Žalobcom (vo výške 700,- EUR) za poskytujúce ochranu a ospravedlňujúce ľahostajnosť Žalobcu. Takto priznané finančné zadosťučinenie nie je možné považovať za žiadnych okolností za primerané a spravodlivé, pretože ide len o niekoľkonásobné uplatnenie a priznanie sumy bezdôvodného obohatenia. Určenie konkrétnej výšky je síce vo výlučnej kompetencii všeobecných súdov, ktoré sú povinné individuálne posúdiť každý jednotlivý prípad s ohľadom na kritériá stanovené v zákone, avšak tieto sú povinné priznať výšku finančného zadosťučinenia aj riadne odôvodniť s poukazom na nemateriálnu ujmu, ktorá spotrebiteľovi vznikla. Vo vnútroštátnom prostredí môže byť teda vytvorený a aplikovaný vlastný model sankcionovania tak, aby bola možná náprava súladná s právnym poriadkom.

4. Žalobca sa k odporu vyjadril tak, že v tejto súvislosti poukazuje na výklad vyplývajúci z rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.01.2019, sp. zn. 6Cdo/127/2017, v ktorom obsahu NSSR konštatoval, že "...Aplikujúci režim zákona č. 250/2007 Z. z. je potom nutné použiť jeho § 3 ods. 5, podľa ktorého spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Citované ustanovenie má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je doviesť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadosťučinenia. Pre úspešné uplatnenie tohto nároku zákon nevyžaduje, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a ani to, aby žalobcovia preukazovali existenciu a výšku vzniknutej ujmy..." Teda v súlade s výkladom jednej z najvyšších súdnych inšancií, bolo povinnosťou žalobcu spotrebiteľa domáhajúceho sa primeraného zadosťučinenia od porušiteľa aby preukázal, že si ako spotrebiteľ, na súde úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi (v danej veci zákon č.129/2010 Z.z. , na čo bolo i v žalobe

poukázané). Ako NS SR ustálil, pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia. Žalobca dôkazom (pripojením právoplatného rozhodnutia) preukázal, že súd v jeho prospech už judikoval nárok z porušenia práva spočívajúci v povinnosti žalovaného vydať bezdôvodné obohatenie, ktorú výšku označil v žalobe o primerané zadostučinenie ako reálne vzniknutú ujmu na jeho strane. Žalobca rovnako v žalobe označil, ktoré jeho právo ako spotrebiteľa bolo porušené konaním žalovaného - konkrétne uviedol, že žalovaný pripravil formulárovú zmluvu o spotrebiteľskom úvere tak, že v nej absentovali obligatórne náležitosti v zmysle platnej právnej úpravy v čase, keď došlo k uzatvoreniu Zmluvy (čo vyplýva z obsahu pripojeného rozhodnutia). Okresný súd Rožňava rozsudkom v predchádzajúcom konaní, ktoré je základom pre daný spor, vyhovel žalobcovi, ktorý úspešne proti porušiteľovi jeho práv (žalovanému) podal žalobu z dôvodu, že zmluva o úvere, na základe ktorej si žalobca uplatňoval svoje nároky, neobsahovala náležitosti vyžadované zákonom č. 129/2010 Z.z., a preto bol úver považovaný za bezúročný a bez poplatkov. Jednoznačne teda došlo zo strany žalovaného k porušeniu spotrebiteľských práv žalobcu, čo je preukázané právoplatným rozhodnutím, v obsahu ktorého bol žalovaný zaviazaný vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie získané na jeho úkor. Žalobca ako spotrebiteľ si uplatnil svoje právo na finančné zadostučinenie za vadné poskytnutie finančnej služby a plnenie, ktoré od neho požadoval žalovaný, a ktoré nebolo zákonné. Žalobcovi bola spôsobená ujma tým, že znášal stav právnej neistoty až do právoplatného rozhodnutia vo veci, bol vystavený neplatným zmluvným podmienkam, zrážkam zo mzdy a právnej neistote a zo strany žalovaného bola poskytnutá vadná služba, pričom za porušenie týchto práv zodpovedá žalovaný, od ktorého v predchádzajúcom konaní žalobca uplatňoval aj plnenie z neplatných a neprijateľných právnych podmienok. Bol to žalovaný, kto nepostupoval s odbornou starostlivosťou a predostrel žalobcovi formulárovú zmluvu, ktorú vopred sám pripravil. Žalovaný ako subjekt podnikajúci v oblasti poskytovania úverov má poznať zákonnú úpravu poskytovania úverov, vrátane všetkých náležitostí, ktoré zákon vyžaduje. Napriek tomu ním vopred pripravená formulárová zmluva neobsahovala všetky zákonom vyžadované náležitosti, čo žalobca ako spotrebiteľ ovplyvniť nemohol. Preto konajúci súd rozhodol, že Zmluva je v rozpore najmä s ustanovením § 9 ods. 2 písm. i), j), k), l), y) zákona č. 129/2010 Z.z. tiež to, že v oboznamovanej zmluve jednoznačne chýbajú údaje o ročnej úrokovej sadzbe, výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, RPMN a priemernej hodnote RPMN. Ustanovenie § 11 ods. 1 písm. a) jednoznačne upravuje, že ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje okrem iných aj náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. i), j), k), l), a y), poskytnutý úvere sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, bolo vo vzťahu k spotrebiteľovi porušených súčasne niekoľko predpisov. Jednak ide o ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý jasne určuje podstatné obsahové náležitosti Zmluvy, tiež Občiansky zákonník definuje, že spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Nemožno v tejto súvislosti opomenúť ani zákon o ochrane spotrebiteľa, ktorý jednak v ustanovení § 3 definuje, že každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách a s poukazom ustanovenie § 7 nekalé obchodné praktiky sú zakázané, a to pred, počas aj po vykonaní obchodnej transakcie.

5. Z rozsudku tunajšieho súdu č.k. 6Csp/81/2017 - 127 zo dňa 08.02. 2018 v spojení s rozsudkom KS v Košiciach sp.zn. 1Co/242/2018 zo dňa 27.03. 2019, právoplatného dňa 07.05. 2019 vyplýva, že súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 2.872,- Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,00% ročne zo sumy 2.872,- Eur od 30.01. 2017 do zaplatenia, v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku a priznal žalobcovi náhradu trov tohto konania podľa pomeru úspechu vo veci vo výške 100%. V odôvodnení rozsudku súdu 1. inštancie v ods. 23, 24. a 27 je uvedené, že Zmluva o úvere č. .XXXXXXXXX zo dňa 07.10.2011 je v rozpore najmä s ustanovením § 9 ods. 2 písm. i), j), k), l), y) zákona č. 129/2010 Z.z. V oboznamovanej zmluve jednoznačne chýbajú údaje o ročnej úrokovej sadzbe, výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, RPMN a priemernej hodnote RPMN. Ustanovenie § 11 ods. 1 písm. a) jednoznačne upravuje, že ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje okrem iných aj náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. i), j), k), l), a y), poskytnutý úvere sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Žalobca tak mal povinnosť vrátiť žalovanému len požičanú sumu 1.700,00 Eur a všetko, čo zaplatil navyše, teda žalovanú sumu 2.872,00 Eur, zaplatil bez právneho dôvodu a žalovaný sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Bolo preukázané, že žalobca uhradil žalovanému z titulu Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 07.10.2011 sumu 5.758,00 Eur. Keďže mal vrátiť len sumu 1.700,00 Eur, výška bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného predstavuje sumu 4.058,00 Eur,

avšak žalobca si v konaní uplatnil len sumu 2.872,00 Eur a preto súd uložil žalovanému povinnosť túto sumu žalobcovi vrátiť.

6. Podľa § 3 ods. 5 / z.č. 250/2007 Z.z. proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

7. Rozhodnutia súdov nie len na vnútroštátnej úrovni už ustálili, že nevyhnutnosť ochrany spotrebiteľa je daná jeho nerovným postavením vo vzťahu spotrebiteľ - dodávateľ, vyplývajúcim z nerovnováhy vyrovnávacej sily, nerovnomernosti znalosti ekonomickej neúmernosti zdrojov. Systém ochrany zavedený smernicou 93/13 EHS, ktorý bol prebratý aj do Občianskeho zákonníka, vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa nachádza v nerovnom postavení voči predávajúcemu, alebo poskytovateľovi z hľadiska jeho vyjednávacej sily, z hľadiska úrovne informovanosti, čo ho vedie k tomu, že pristúpi na podmienky vopred vytvorené predávajúcim, alebo poskytovateľom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah. V týchto vzťahoch je práve dodávateľ vo fakticky výhodnejšom postavení, pretože má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému svoje služby poskytuje. ZSÚ, ale i ďalšia právna úprava zavedená do právneho poriadku SR za účelom ochrany spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v porovnaní s dodávateľom, na vyváženie faktickej prevahy dodávateľa, zakotvila pomerne prísne pravidlá a náležitosti, ktoré musí zmluva o spotrebiteľskom úvere (spotrebiteľská zmluva) spĺňať, a ktorú právnu úpravu žalovaný nerešpektoval a porušil práva žalobcu. Zmyslom primeraného finančného zadosťučinenia je jednak satisfakčná funkcia, ktorá sa vzťahuje na konkrétneho spotrebiteľa, ktorému je primerané finančné zadosťučinenie priznané v relatívnej podobe. Okrem toho má však aj preventívnu funkciu, ktorá nie je o nič menej významná a ktorej úlohou je odradiť nečestných dodávateľov od porušovania právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa. Napokon je tu sankčná funkcia, ktorá má viesť k tomu, aby dodávateľia boli postihnutí aj v majetkovej sfére, aby boli dostatočne odradení od nekalého konania, ktorého sa dopustili voči úspešnému spotrebiteľovi, keďže ako ukazuje už niekoľkoročná súdna prax, konštatovanie absencie požadovaných zákonných náležitostí v zmluvách so spotrebiteľmi, resp. vyhlásenie zmluvných podmienok za neprijateľné, javí sa byť nedostatočný. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, pretože stačí ak táto ujma tu je. Napokon, je bez právneho významu, či ujma spotrebiteľovi aj reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy. Výška nemajetkovej ujmy v prípadoch podľa § 3 ods. 5 ZoOS môže zodpovedať výške finančnej ujmy, ktorá spotrebiteľovi hrozila (Rozsudok KS Prešov z dňa 02.05.2017, sp. zn. 11Co/56/2016 , KS Prešov z dňa 27.03.2014, sp. zn. 20Co/107/2013, KS Prešov z dňa 11.04.2017, sp. zn. 19Co/169/2016.) Žalobcovi reálne vznikla ujma v celkovej výške 4.058,00 EUR.(žalobca mal povinnosť splatiť úver len do výšky skutočnej istiny, ktorá sa rovná výške úveru v sume 1.700,00 Eur, pričom ako vyplýva z priložených úhrad žalobcu v prospech žalovaného, tento už uhradil žalovanému 5.758,00 Eur. Teda preplatok vo výške 4.058,00 Eur predstavoval bezdôvodné obohatenie žalovaného). Žalovaný od žalobcu počnúc marec 2013 priímal plnenia z vykonaných zrážok zo mzdy zamestnávateľom žalobcu, na základe predloženej vyplnenej zmenky. Zrážky zo mzdy boli na Zmluvu vykonávané od marca 2013 v celkovej sume 5.758 EUR t.j. až do marca 2017 nariadenia neodkladného opatrenia v pôvodnom konaní. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola zamestnávateľovi žalobcu zaslaná už dňa 17.03.2013, v ďalšom postupe žalovaný vyzval žalobcu na úhradu dlhu zo dňa 08.08.2014, vo výške 3.382 EUR s upozornením, aby tak predišiel zhoršovaniu svojich osobných aj rodinných financií. - Žalovaný v liste zo dňa 14.08.2014 žiadal zamestnávateľa žalobcu o pokračovanie zrážok zo mzdy z dôvodu, že žalovaný žalobcovi vyčísliť ďalší dlžný zostatok (bez akejkoľvek špecifikácie) na sumu 3.145,96 EUR s odôvodnením, že ide o úrok z omeškania aj napriek skutočnosti, že tak ako je uvedené v liste zo dňa 14.08.2014, žalobca svoj záväzok v plnom rozsahu splnil ku dňu 08.08.2014. - Je potrebné uviesť i to, že žalovaný si zabezpečil pohľadávku vyplývajúcu zo Zmluvy i zriadením záložného práva na nehnuteľnostiach vo vlastníctve žalobcu. Záložnú zmluvu, uzatvoril za záložcu na základe Dohody o splnomocnení medzi splnomocniteľom (žalobcom) a splnomocnencom združenie občianskoprávnej pomoci - ProHelp zo dňa

08.10.2011, v prospech záložného veriteľa - žalovaného. Krajský súd v Košiciach potvrdil rozhodnutie Správy katastra Rožňava V 287/13 zo dňa 28.03.2013 o návrhu na vklad záložného práva do katastra nehnuteľností na základe Zmluvy o zriadení záložného práva č. 039/2013- SUB zo dňa 15.02.2013 v celom rozsahu zamietla.

8. Súd zistil, že zo strany žalovaného došlo k závažnému a hrubému zásahu do práv žalobcu, že nemôže byť pochybnosť o tom, že požadovaná výška primeraného zadosťučinenia v sume 700 EUR je skutočne symbolickým zadosťučinením za to, že žalobca bol najmenej 4 roky vystavený takým nekalým praktikám, ktoré nemajú obdobu v rámci postupov iných podnikateľov - veriteľov v oblasti poskytovania spotrebiteľských úverov na území SR. Pri určovaní výšky primeraného zadosťučinenia sa prihliada na funkcie daného inštitútu (satisfakcia, sankcia, prevencia a pod.): a) celkovú povahu, intenzitu a spôsob zásahu, b) časové trvanie závadného konania veriteľa, ktorý pri (a v priebehu jej trvania) dojednávani spotrebiteľskej zmluvy nekonal v súlade so zákonom, c) závažnosť vzniknutej ujmy, okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo, finančnej situácie osoby, do ktorej práva bolo zasiahnuté, a rozsahu nepriaznivých následkov d) subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu a pod. Žalovaný ako osoba podnikajúca na finančnom trhu už viac ako 10 rokov má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému poskytuje svoje služby, a preto možno od neho očakávať, že vo vzťahu k nemu sa bude správať poctivo. V predmete činnosti má okrem iného i poskytovanie úverov, teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Je dôvodné preto predpokladať, že žalovaný minimálne vedel, že neuvedením povinných údajov vyžadovaných zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov nastane zákonom predpokladaná sankcia, t.j. že veriteľ (žalovaný) nebude môcť od dlžníka (žalobcu) žiadať úrok z úveru a ani iné poplatky, a pre prípad, že to tak urobí, bol s uvedenou zákonnou sankciou uzročený. Jeho konanie preto nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia z čiastočne neplatného právneho úkonu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. (rozsudok Krajského súdu v Prešove z 12. decembra 2011, sp. zn. 7Co/84/2011, tiež rozsudok Krajského súdu v Prešove z 21.1.2013, sp. zn. 2Co 9/2012). Z rozsiahlej rozhodovacej praxe vyplýva, že žalovaný sa voči spotrebiteľom dopúšťa recidívy pokiaľ ide o uplatňovanie alebo prijímanie plnení zo zmlúv o spotrebiteľských úveroch, pritom ma nepochybne vedomosť z mnohopočetnej rozhodovacej praxi slovenských súdov o vadnosti svojich produktov, v dôsledku čoho sú tieto opakované súdmi stabilne vyhlasované za bezúročné a bez poplatkov prípadne obsahujú vo výroku rozhodnutia určenie neprijateľných zmluvných podmienok.

9. Pre určenie hranice maxima a minima výšky finančného zadosťučinenia za východiskový bod možno považovať hroziacu ujmu žalobcovi reálne hroziacu t.j. suma 5.758 EUR (ako strop finančnej satisfakcie) vypočítaná ako súčet sumy, ktorá bola zrážkami zo mzdy zrazená a celkovo žalobcom splatená 5.758 EUR, čo je viac ako bol zmluvne žalobca zaviazaný k celkovej čiastke zaplateniu po odpočítaní - 1.700 EUR sumy žalovaným reálne poskytnutej teda 4.058 EUR) a 2.872,00 EUR (suma priznaná súdom ako reálne vzniknutá majetková ujma). Takto ustálená ujma je daná preto, že spotrebiteľ by bol v zásade postihnutý dvakrát z dôvodu, že nie len že by zaplatil odplatu z vadnej Zmluvy, ale pokiaľ by bol pasívny žalovaný by nikdy z vlastnej iniciatívy nevydal žalobcovi bezdôvodné obohatenie) V riešenej veci ide teda o sumu 6.930 EUR. Spotrebiteľ bol však aktívny, vyhľadal si právneho zástupcu a bránil svoje práva. Za hraničný bod možno považovať reálne vzniknutú majetkovú ujmu žalobcovi (spodná hranica požadovanej výšky primeraného finančného zadosťučinenia prípadne súdom priznaná) predstavuje súdom právoplatne priznaná výška bezdôvodného obohatenia, ktoré do času právoplatnosti rozhodnutia veriteľ získal ako majetkový prospech na úkor spotrebiteľa. V riešenej veci ide o sumu 2.872,00 EUR. Východiskový bod potom predstavuje merateľný rozsah hroziacich nepriaznivých následkov zásahu v časovom trvaní až do právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bolo spotrebiteľovi priznané bezdôvodné obohatenie a hraničný bod merateľný rozsah reálne spôsobených nepriaznivých následkov. Spôsob zásahu je obsiahnutý priamo v právoplatnom rozhodnutí, kde súd jasne vyslovil porušenia zákona č. 129/2010 Z. z. zákona o spotrebiteľských úveroch, neprijateľnosť zmluvnej podmienky (absencia podstatných náležitostí t.j. dezinformovanie resp. klamlivé informácie poskytnuté spotrebiteľovi vo vzťahu k vlastnému spotrebiteľskému úveru, pritom práve informovanosť spotrebiteľa je ústrednou myšlienkou úniovej i vnútroštátnej právnej úpravy a zjavná snaha veriteľa - podnikateľa obchádzať kogentnú právnu úpravu v oblasti ochrany spotrebiteľa s cieľom maximálneho zisku). Subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu je nepochybne preukázateľný. Spotrebiteľ vyhľadal právneho zástupcu, pred začatím predchádzajúceho sporu mal snahu v podobe predsporovej výzvy urovnať spornú situáciu s veriteľom a pre bezvýslednosť musel iniciovať spor, v ktorom bol spotrebiteľ zjavne

úspešný, a v ktorom veriteľ až do rozhodnutia vo veci samej tvrdil nezávadnosť svojho produktu. Po právoplatnosti a pred iniciovaním sporu v tejto veci sa spotrebiteľ opätovne snažil svoje nároky diskutovať so žalovaným, v snahe neprodukovať ďalší spor a to aj napriek tomu, že nie je daná reálna hrozba, ktorú znášal v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia najmä v podobe trov konania v prípade neúspechu. V tomto prípade by nešlo o procesne neúspešného žalobcu, ak by jej bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Žalobcu by nebolo možné zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku práve z dôvodu, že tento výsledok závisel v danom spore od úvahy súdu. Za základné sa v spore považuje to, že bolo zasiahnuté do práva žalobcu v postavení spotrebiteľa. Výška primeraného zadosťučinenia je potom iba nadväzujúca. V danom prípade vždy patrí žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy. Preto - opätovne žalobca zaslal žalovanému predsporovú výzvu v snahe predísť sporu a opätovne uvedená snaha žalobcu ostala bezvýsledná, žalovaný na výzvu nereagoval. Nepriznanie finančného zadosťučinenia ani v takej minimálnej výške, ako sa domáha žalobca v tejto veci, by znamenalo nielen postup v rozpore so zákonom (ktorý výslovne takýto nárok spotrebiteľovi priznáva), ale aj priame podporovanie podnikateľských subjektov v tom, aby aj naďalej porušovali právnu úpravu, keďže to najhoršie čo by sa mohlo žalovanému stať by bola povinnosť vrátiť nezákonne získané finančné prostriedky, žiadna sankcia alebo iné plnenie, a t.j. žiadne finančné zadosťučinenie, by totiž žalovanému nehrozilo.

10. Súd považoval nárok žalobcu za dôvodný a v celom rozsahu mu vyhovel.

11. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 C. s. p., v zmysle ktorého súd prizná strane náhradu trov podľa pomeru jej úspechu vo veci. Keďže bol žalobca v konaní úspešný, súd mu priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu.

12. V zmysle § 262 ods. 2 C. s. p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní od doručenia rozsudku, ktoré sa podáva na Okresnom súde Rožňava a o odvolaní rozhodne Krajský súd v Košiciach.

Podľa ustanovenia § 363 C. s. p. v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 364 C. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Podľa § 365 C. s. p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa odseku 2 citovaného § odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Podľa odseku 3 citovaného § odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 125 ods. 1,2,3 C. s. p. podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. (2) Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. (3) Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol

založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil. Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (č. 233/1995 Z. z. - Exekučného poriadku).